

Kendelse af 12. december 2022 i faglig voldgift 2022-836:

Malerforbundet i Danmark
(advokat Teis Halsboe-Larsen)

mod

Dansk Industri Overenskomst III

for

Ommen A/S
(advokat Sabine Glatz-Taulov)

1. Uoverensstemmelsen

Sagen angår broarbejde i form af vedligeholdelse af en bros stålkonstruktion. Spørgsmålet er, om sådant arbejde kan udføres under Bygge- og Anlægsoverenskomsten mellem Dansk Industri Overenskomst III (DIO III) og Fagligt Fælles Forbund (3F) eller skal udføres under Maleroverenskomsten mellem Malerforbundet i Danmark og DIO III.

Klager har nedlagt påstand om, at den indklagede virksomhed, Ommen A/S, skal anerkende, at det broarbejde, som virksomheden har udført på Oddesundbroen, skal afregnes i overensstemmelse med Maleroverenskomsten mellem DIO III og Malerforbundet.

Indklagede har påstået frifindelse.

2. Sagens behandling ved faglig voldgift

Sagen er den 7. november 2022 forhandlet for en faglig voldgiftsret med undertegnede, fhv. højesteretspræsident Børge Dahl, som formand og opmand og følgende partsudpegede medlemmer: næstformand Rasmus Juul og forbundssekretær Jesper Carl, begge Malerforbundet, advokat Tina Lind-Larsen og chefkonsulent Ib Mechlenborg, begge DI.

Under forhandlingen blev der afgivet forklaring af:

- Claus Melgaard, faglig sekretær, Malerforbundet Midtjylland,
- Kim Lasse Petersen, forbundssekretær, Malerforbundet,
- Niels Håkonsen, sekretariatschef, Malerfagets faglige Fællesudvalg fra 2022, tidligere 1999-2022 ansat i Danske Malermestre, først som uddannelsessekretær, derefter som uddannelsespolitisk chef,
- Søren Peter Wendt Larsen, adm. direktør, Ommen A/S,
- Morten Lindholdt Larsen, adm. direktør, Gardit A/S,
- Henrik Schmidt, projekt- og tilbudschef, Ommen A/S,
- Kenneth Holmbech, CFO/økonomidirektør, Altrad Services A/S, fra 2022, tidligere Muehlhan A/S fra 2011.

Da der efter procedure og votering ikke blandt de partsudpegede medlemmer af den faglige voldgiftsret var enighed om eller flertal for en afgørelse, skulle denne træffes af opmanden, som med en nærmere begrundelse tilkendegav, at indklagede ved kendelse i sagen ville blive frifundet. Parterne var herefter enige om, at sagen kan afsluttes med en kendelse som angivet i arbejdsretslovens § 28, stk. 5.

3. Sagens opståen

Under den indklagede virksomheds udførelse af arbejde på Oddesundbroen skete der den 3. oktober om natten en arbejdsulykke. Et tog påkørte en lift med en kurv, hvorfra en medarbejder var i gang med et arbejde på broen. Medarbejderen blev slynget ud af kurven og blev erklæret død på stedet.

Dette førte til henvendelser til virksomheden både fra Fagligt Fælles Forbund (3F) og fra Malerforbundet. De to fagforbund drøftede endvidere indbyrdes, hvilken overenskomst arbejdet henhørte under. Fagforbundene var enige om, dels at virksomhedens egne medarbejdere havde udført malerarbejde, hvorfor arbejdet henhørte under Maleroverenskomsten, dels at sandblæsning udført af indlejede vikarer henhørte under Bygge- og Anlægsoverenskomsten. Herom orienterede konsulent Keld Jensen, 3F, i e-mail af 18. marts 2021 advokat Tina Lind-Larsen, Dansk Industri, som i svarmail dagen efter meddelte, at DIO III ikke kunne acceptere den mellem forbundene aftale overenskomstopdeling. Mailudvekslingen var cc. medarbejdere i Malerforbundet.

Malerforbundet har herefter opgjort et betalingskrav baseret på Maleroverenskomsten. Kravet er opgjort af faglig sekretær Claus Melgaard, Malerforbundet Midtjylland. Han har forklaret, at han ikke har talt med medarbejderne på broen, at han ikke har været på broen, og at han ikke kan sige noget om arbejdsprocessen.

Forbundssekretær i Malerforbundet Kim Lasse Petersen har forklaret, at der ikke er nogen fra Malerforbundet, som har været ude at kigge på broarbejdet. Han talte med Keld Jensen fra 3F. De var enige om, at hvis der kun var udført sandblæsning og højtryksrensning kunne arbejdet udføres under begge overenskomster, hvis maling imidlertid var omfattet, så var det under Maleroverenskomsten. Maleroverenskomsten giver bedre løn, og arbejdsmiljølovgivningen kan forfølges fagretligt under Maleroverenskomsten, hvad den ikke kan under Bygge- og Anlægsoverenskomsten. Han ved ikke, om opsigelsesbestemmelserne er bedre i Bygge- og Anlægsoverenskomsten.

4. Overenskomstgrundlaget

4.1. Bygge- og Anlægsoverenskomsten

Bygge- og Anlægsoverenskomsten 2020 mellem DIO III og 3F indeholder følgende bestemmelse:

§ 1 Gyldighedsområde

1. Overenskomsten med tilhørende akkordtidsfortegnelser gælder for ikke-permanente arbejdspladser i hele landet bortset fra København og Frederiksberg kommuner.
2. Overenskomsten er ved overenskomstfornyelsen 2004 sammenskrevet med Bygge- og Anlægsoverenskomsten mellem SiD og BYG og gælder for alle nuværende og kommende medlemmer af Dansk Byggeri, som beskæftiger medarbejdere indenfor overenskomstens faglige gyldighedsområde medmindre andet er fastsat i forbindelse med de enkelte overenskomstbestemmelser.
3. Overenskomsten omfatter samme arbejdsmæssige gyldighedsområde som hidtil, og arbejde, som arbejdsmæssigt kan udføres af struktører og specialarbejdere (tillært arbejde).
4. Lønfastsættelse sker i henhold til overenskomstens regler herom, herunder akkordfastsættelse på grundlag af arbejdsstudier og de mellem organisationerne fastsatte minutfaktorer.

Brolægning og medhjælp ved brolægning

5. Overenskomsten med tilhørende akkordprislister for brolægning gælder i hele landet.

Specielt vedrørende tagdækning

6. Overenskomsten med tilhørende tidskurant for tagdækning gælder i hele landet med supplement af de særbestemmelser, som er aftalt mellem parterne den 3. februar 1995.

Gartnerarbejde

7. Der er mellem parterne enighed om, at medlemmer af Dansk Byggeri gennem en længere årrække har beskæftiget sig med anlæg, drift og vedligeholdelse af grønne områder, samt at Fagligt Fælles Forbund ved adskillige lejligheder har deltaget i fagretlig behandling af uoverensstemmelser på dette område i henhold til den mellem parterne gældende overenskomst.

8. Overenskomsten dækker fortsat dette arbejde, idet der dog ved arbejde, som forudsætter en faglig uddannelse som gartner forinden skal indgås lokal aftale om dette arbejde – eventuelt med organisationernes medvirken.

Off-shorearbejde

9. Overenskomsten gælder også for arbejde på mobile og stationære platforme (off-shoreområdet), idet der dog som følge af de særlige arbejdsforhold, der gælder på sådanne arbejdspladser, er indgået en særlig aftale herom.

Aftalen er optrykt som bilag 6.

København og Frederiksberg Kommuner

10. I København og Frederiksberg kommuner gælder den mellem Bygge- Jord- og Miljøarbejdernes Fagforening og Dansk Byggeri bestående overenskomst. I den udstrækning Dansk Byggeri og Bygge- Jord- og Miljøarbejdernes Fagforening aftaler, at den mellem disse parter gældende overenskomst bortfalder, er undertegnede parter enige om, at overenskomsten gælder i København og Frederiksberg kommuner.

Efter Bygge- og Anlægsoverenskomstens § 23 var mindstebetalingssatsen i 2020 128,65 kr. pr. time.

4.2. Maleroverenskomsten

Maleroverenskomsten 2020 mellem DIO III og Malerforbundet indeholder ikke en bestemmelse om gyldighedsområde. Af § 1 om ansættelsesbevise fremgår det af stk. 1, afsnit 4, at ansættelse efter overenskomsten bl.a. kan ske som skiltetekniker (overenskomstens bilag 3) og servicetekniker (overenskomstens bilag 4). Maleroverenskomstens § 7 har overskriften

”Akkordarbejde”. Denne bestemmelses stk. 1 har overskriften ”Bygningsmalere akkord eller timeløn”, og det hedder heri bl.a.:

- at der mellem organisationerne er enighed om at administrere bestemmelsen med henblik på at ”fremme akkordarbejde i malerfaget mest muligt”,
- at ”alt bygningsmalerarbejde” udføres på akkord efter den for faget gældende prisliste, hvis arbejdet findes opført i denne,
- at prisen på arbejdet i andre tilfælde fastsættes ved forudakkordering i henhold til bestemmelserne herom, og
- at der dog – inden arbejdet påbegyndes – kan træffes en aftale om en timebetaling, der ikke må være under den gældende akkordudbetaling.

Akkordudbetalingen var efter Maleroverenskomstens § 9, stk. 4, i 2020 130,35 kr. pr. time.

Om ansættelse som *skiltetekniker (skiltemaler)* hedder det i *bilag 3 til Maleroverenskomsten*, at ”Skilteteknikeraftalen omfatter fremstilling af alle former for skilte”. Om ansættelsesvilkår for medarbejdere, som ansættes i skiltemalervirksomheder/skiltevirksomheder, er det angivet, at medarbejderne kan ansættes efter Maleroverenskomsten – dog gælder bestemmelserne om akkordarbejde ikke. Timelønnen i 2020 var 148,25 kr.

Om ansættelse som *servicemedarbejder* hedder det i *bilag 4 til Maleroverenskomsten*:

”Aftalens område

1. Aftalen gælder for sådanne servicearbejder i malerfaget, som udføres af andre arbejdstagerkategorier end malere og malerelever.

Serviceaftalen regulerer ansættelsesvilkårene for arbejder af servicekarakter. Servicearbejde udgør et supplement til og komplettering af traditionelt bygningsmalerarbejde og kan f.eks. findes inden for følgende områder:

- Rustbeskyttelse / grunding
- Maling af elementer som f.eks. jernbyggeplader, industriprodukter etc.
- Sandblæsning og rengøring af husfacader, lokaler, maskiner, udrustning, rør og jernkonstruktioner m.v.
- Afrensning af gamle malingslag
- Tapetnedtagning

- Arbejde som eksempelvis supplerende isolering, tætning og genkitning af vinduer
- Metallisering / grunding
- Industrielakering
- Maling af entreprenørkøretøjer, materiel, maskiner og lignende
- Til- og afrigning af værksted, lys og afdækning.

Udførelse af almindeligt malerarbejde er omfattet af overenskomst med tilhørende prisliste indgået mellem Malerforbundet og Dansk Byggeri.

...

Løn

3. Arbejde i henhold til servicearbejderaftalen skal hovedsageligt udføres på timeløn, som aftales på basis af følgende lønsatser:

Timelønnen hæves og udgør herefter:

Fra 24. februar 20 reguleres lønnen til..... 129,50 kr.”

4.3. Aftale vedrørende broarbejde

Den 6. maj 1976 blev der mellem Malerforbundet og arbejdsgiverorganisationerne på malerområdet indgået følgende aftale:

Aftale vedrørende broarbejde

Der er mellem nedenstående organisationer enighed om, at broarbejde, der af sikkerhedsmæssige og produktionsmæssige grunde ikke kan udføres på akkord, aflønnes som timelønsarbejde med den til enhver tid gældende overenskomstmæssige udbetaling på akkord + kr. 3,- pr. time.

...”

Aftalen blev af Malerforbundet den 10 maj 1976 udsendt til forbundets afdelinger. I fremsendelsesbrevet hed det, at der var tale om en aftale, ”som i lighed med tidligere broaftale tager sigte på de særlige sikkerhedsforhold ved maling af de store statsbanebroer”.

Den 10. august 1981 blev der indgået følgende aftale mellem Centralforeningen af Malermestre i Danmark, Malerforbundet og Danske Malermestres Arbejdsgiverforening:

Aftale vedrørende broarbejde

Der er mellem nedenstående organisationer enighed om, at broarbejde, der af sikkerhedsmæssige grunde ikke kan udføres på akkord, aflønnes som timelønsarbejde med den til enhver tid gældende overenskomstmæssige udbetaling på akkord + 6,00 kr. pr. time.

...”

Centralforeningen af Malermestre i Danmark er gennem en række efterfølgende organisationsændringer blevet en del af DIO III, og DIO III har anerkendt over for Malerforbundet at være bundet af aftalen om broarbejde fra 1981.

Den 15. februar 1996 blev der indgået følgende aftale mellem Danske Malermestre og Malerforbundet:

Mellem Danske Malermestre og Malerforbundet i Danmark er der enighed om, at hvor der udføres arbejde på broer, og hvor det af sikkerhedsmæssige grunde ikke kan udføres på akkord, aflønnes dette arbejde som timelønsarbejde.

Timelønnen fastsættes på grundlag af overenskomstens akkordbestemmelser § 7, stk. 1c. Ved fastsættelse af timeløn kan denne ikke være under den gældende akkordudbetaling iflg. § 7, stk. 1d.

...”

Forbundssekretær i Malerforbundet Kim Lasse Petersen har forklaret, at malerfaget er et akkordfag. Alt malerarbejde skal måles op. Da spørgsmålet om aflønning af medarbejderne på Oddesundbroen dukkede op i forbundet, kendte han ikke til broaftalen. Han fandt den i forbundets arkiv. Han har forgæves forhørt sig hos andre, om de kendte noget til aftalen. Broaftalen med DIO III omfatter hele arbejdet fra det starter til det slutter med oprydning. Den er begrundet i de særlige krav til sikkerhed. Det er samme aftale, de har med Danske Malermestre. Overenskomsten med Malermestrene ligner til forveksling overenskomsten med DIO III, og retspraksis på det ene overenskomstråde gælder også på det andet. De har flest sager med Danske Malermestre, som har de fleste medlemmer – 90 % af alle arbejdsgivere.

5. Broarbejdet på Oddesundbroen

Den 1. juli 2020 udsendte Banedanmark en pressemeddelelse ”Banedanmark maler Oddesundbroen”. Af pressemeddelelse fremgår, at Oddesundbroen er 472 meter lang og har tre 70 meter lange buefag. Som led i en kontinuerlig vedligeholdelsesproces skulle buefagene, som senest var hovedrenoveret i 1987-88 og pletrenoveret i 2007, nu males, det første i 2020. I den forbindelse ville det være nødvendigt at opsætte stillads og autoværn af dette på kørebanen.

Udbudsmaterialet vedrørende projektet indeholdt følgende oversigt over arbejdet:

”Entreprisen omfatter overordnet følgende arbejder:

- Afvaskning med biologisk nedbrydelig olie- fedtjernere.
- Sandblæsning af områder der skal udføres malingsreparationer på.
- Sandsvirpning af den øvrige overflade.
- Malingsreparationer med malingsystem svarende til C5 (vh) iht. DS/EN 12944.
- Udførelse af topcoat på samtlige overflader.”

Opgaven gik til den indklagede virksomhed, Ommen A/S, som bl.a. arbejder med industriel overfladebehandling (”Coating”).

De medarbejdere, som udførte arbejdet, var ansat i henhold til Bygge- og Anlægsoverenskomsten som ”Spec.arb./Spec. Worker” – ifølge fremlagte ansættelsesbeviser for fire medarbejdere med en timeløn på 150,00 kr.

Virksomheden har oplyst, at medarbejdernes opgaver på projektet har omfattet:

- 1 Mobilisering/anstilling:
Pakning udstyr, opstilling på pladsen.
- 2 Nedvask:
Nedvask med højtryksrensere.
- 3 Stålarbejder:
Bearbejdning af stål, for at få det egnet til overfladebehandling.
- 4 Afrensning:
Sandblæsning.

- 5 Rengøring:
Opsamling af brugt blæsemiddel samt klargøring til bortskaffelse.
- 6 Maling:
Malingspåføring, udstikning af kanter, svejsninger etc.
- 7 Håndtering adkomst:
Daglig kontrol af stilladsinddækninger, samt evt. udbedring af disse.
- 8 Kvalitetssikring:
Løbende udføre kvalitetssikring af alle arbejdsprocesser.
- 9 Demobilisering/nedtagning:
Demobilisering af byggeplads, reetablering af pladsen.
- 10 Renovering udstyr, klargøring:
Udstyr brugt på opgaven skal efterses og evt. klargøres til næste opgave.

Virksomheden har oplyst, at malingsdelen kun udgjorde en beskedent andel af den samlede arbejdstid på projektet og estimeret denne andel til 8 %. Virksomheden har i den forbindelse for hver af de fire fastansatte medarbejdere, der arbejdede på projektet, fremlagt en oversigt over, hvor stor en andel af den enkelte medarbejders samlede arbejdstid, der er medgået til hver af de 10 opgaver. Af virksomhedens oversigt over fordelingen af den samlede arbejdstid på projektet estimeret til de 10 delopgaver fremgår følgende:

- 1 Mobilisering/anstilling
Pakning udstyr, opstilling på pladsen
6 %
- 2 Nedvask
Nedvask med højtryksrensere
12 %
- 3 Stålarbejder
Bearbejdning af stål for at få det egnet til overfladebehandling
10 %
- 4 Afrensning
Sandblæsning
25 %
- 5 Rengøring

Opsamling af brugt blæsemiddel samt klargøring til bortskaffelse
15 %

6 Maling
Malingspåføring, udstikning af kanter, svejsninger etc.
8 %

7 Håndtering adkomst
Daglig kontrol af stillads inddækninger samt evt. udbedring af disse
10 %

8 Kvalitetssikring
Løbende udføre kvalitets sikring af alle arbejdsprocesser
5 %

9 Demobilisering/nedtagning
Demobilisering af byggeplads, reetablering af pladsen.
4 %

10 Renovering udstyr, klargøring
Klargøres til næste opgave
5 %

Ifølge virksomheden gælder det ved alle coating-opgaver på stålkonstruktioner, at malingsdelen kun udgør en mindre del. Den har fremlagt en oversigt over den estimerede fordeling af arbejdstid på fem andre broprojekter og et projekt vedrørende højspændingsmaster til understøttelse af, at der kun medgår 10 – 20 % af den samlede arbejdstid til påføring af beskyttelsesmaling.

Virksomhedens direktør, Søren Peter Wendt Larsen, har forklaret, at en opgave som den på Oddesundbroen er meget kompliceret. Broen har en tosporet vejbane, en ensporet jernbane og skal kunne åbne for skibstrafik. Ved levetidsforlængelse af et brofag, skal hele brofaget dækkes ind, og der skal etableres et mellemdæk, idet der ikke må komme noget på vej- eller jernbane. Der er strenge miljømæssige krav til affaldshåndtering. For at undgå at afrenset stål ruste, inden maling påføres, er det nødvendigt at udføre arbejdet som en løbende proces på den måde, at et lille stykke af brofaget gøres færdigt, før der går i gang med et nyt stykke. Der er også detaljerede sikkerhedsforskrifter, både af hensyn til medarbejderne og af hensyn til trafikken på og gennem broen. Selve malingen tager sammenlignet med de nødvendige

forberedelsesprocesser meget lidt tid. At BaneDanmark har omtalt arbejdet som maling af broen er bare, så folk kan forstå det.

Henrik Schmidt, virksomhedens projektchef, har forklaret, at han var projektleder på Oddesundbroen. Inddækning og løbende rengøring er en stor opgave, fordi alt der afrenses og anvendes til afrensning og sandblæsning – støv, snavs, sand, vand – skal samles op og skaffes bort. De har ikke brugt mere end 10 % af arbejdstiden på maling.

5. Praksis i branchen

Den indklagede virksomhed har siden 2006 udført coating. Virksomhedens direktør, Søren Peter Wendt Larsen, har forklaret, at industriel overfladebehandling af stål er sæsonarbejde, som foregår fra marts/april til medio november. Nogle af deres faste coating-folk arbejder i andre af virksomhedens afdelinger om vinteren. En del er fra Litauen og interesseret i at arbejde i Danmark i sæsonen. Alle deres coating-medarbejdere er ufaglærte, som er aflønnet efter Bygge- og Anlægsoverenskomsten. De har ingen malere ansat. Coating-arbejde er slet ikke noget for en bygningsmaler. Det er stærkt specialiseret og voldsomt hårdt arbejde. Arbejdet indebærer f.eks. 3.000 bar højtryksrens og anvendelse af 10 tons sandpotte. Det er arbejde, som tillæres i praksis. Virksomheden lever af at udføre kvalitetsarbejde og vil ikke have medarbejderne til at arbejde på akkord. Han har aldrig hørt om Broaftalen for malere. Virksomheden er ikke i konkurrence med malermestre. Coating af stålkonstruktioner er et specialiseret industrielt produkt, som kræver betydelige anlægsinvesteringer. Deres største konkurrenter er Gardit og Altrad.

Niels Håkonsen har forklaret, at han i 1992 blev udlært som bygningsmaler og efter nogle år som konduktør blev ansat hos Danske Malermestre i 1999 og siden 2022 er sekretariatschef for Malerfagets faglige Fællesudvalg, som Malerforbundet og Danske Malermestre er organisationerne bag, og som DIO III ikke er med i. Efter hans opfattelse indgår alle 10 delopgaver, som den indklagede virksomhed har oplyst, at medarbejdernes opgaver på projektet har omfattet, i, hvad der samlet må anses for at være en maleropgave, som maleruddannelsen sigter mod. Det er bestemt ikke opfattelsen i malerbranchen, at industriel overfladebehandling ikke er malerarbejde. Han kendte ikke til Broaftalen, før denne sag kom op. Han har ikke beskæftiget sig med broarbejde. Han har ikke været på Oddesundbroen og set på arbejdet. Han mener, at maling vil udgøre mere end 10 % af arbejdet. Andre kan godt lave en hel del af arbejdet, men typisk vil 35 % være af maler karakter.

Morten Lindholdt Larsen, adm. direktør for Gardit A/S, har forklaret, at Gardit er en familieejet virksomhed, som har eksisteret siden 1923 og er specialist i overfladebehandling og korrosionsbeskyttelse. De behandler store stålkonstruktioner, tankanlæg, skibe, vindmøller osv. Deres medarbejdere har altid været ufaglærte. De har ingen bygningsmalere ansat, de kan ikke udføre arbejdet. Det er et helt specielt arbejde, hårdt og beskidt. Det, som fylder, er stillads og stålarbejde. 10 – 15 % af den samlede arbejdstid på en opgave går til maling. Gardit fik entreprisen på bue 2 på Oddesund broen. Malerarbejdet udgjorde 10 %. De aflønner medarbejderne efter Bygge- og Anlægsoverenskomsten og har altid gjort det. De har medarbejdere med 45 års anciennitet og har aldrig hørt om Broaftalen og har aldrig haft noget med Malerforbundet at gøre. Det dur ikke at skulle dele arbejdet op på to overenskomster. Overfladebehandling og korrosionsbeskyttelse af stålkonstruktioner er et specielt marked, hvor deres konkurrenter typisk er Ommen og Altrad og store entreprenørvirksomheder.

Kenneth Holmbech, nu økonomidirektør hos Altrad Services, 2011-2021 hos Muehlhan A/S, som har beskæftiget sig med overfladebehandling af stålkonstruktioner siden 1967, herunder også broarbejde, og som i 2022 havde en opgave på Oddesundbroen med overfladebehandling af skinnegraven, har forklaret, at arbejdsprocessen er sådan, at maling udgør 10 – 20 % af den samlede arbejdstid på en opgave. Alle deres medarbejdere er ufaglærte. Det er hårdt, møgbeskidt, nedslidende arbejde. Det er svært at rekruttere danske medarbejdere. De har været så heldige at få ansat polske medarbejdere, der er flyttet til Danmark med deres familier. De har ingen malere ansat og får ikke ansøgninger fra malere. Ansættelse sker i henhold til Bygge- og Anlægsoverenskomsten, og det har været tilfældet i al den tid, nogen i virksomheden kan huske. De har aldrig overvejet Maleroverenskomsten og har aldrig haft noget med Malerforbundet at gøre. De har altid haft et godt samarbejde med 3F, og der har aldrig været rejst spørgsmål om, at de anvendte en forkert overenskomst. Han har først under sagens mundtlige behandling hørt om Broaftalen. Det ville være et problem, hvis noget af arbejdet skulle udføres under Maleroverenskomsten. På markedet er det typisk Ommen, de er i konkurrence med.

6. Parternes synspunkter

Klager har navnlig gjort gældende, at den indklagede virksomheds arbejde på Oddesundbroen er broarbejde, som er omfattet af Broaftalen og dermed af Maleroverenskomsten. Broaftalen angår ikke kun selve malingspåføringen, men hele arbejdsprocessen, som ifølge

opdragsgiver, BaneDanmark, angår maling af bro. Hver enkelt led i arbejdsprocessen indgår som helt naturlig del af sådanne maleropgaver, som maleruddannelsen sigter mod. Klager har herved henvist til Maleroverenskomstens bilag 4, som opregner opgaver, som en maler udfører, men som også kan udføres af andre. Klager har endvidere henvist til bekendtgørelse nr. 626 af 12. maj 2022 om erhvervsuddannelsen til bygningsmaler og forklaringen afgivet af sekretariatschefen for Malerfagets faglige Fællesudvalg, Niels Håkonsen, hvorefter det udførte arbejde er klassisk malerarbejde, som efter opfattelsen i branchen i sin helhed er omfattet af Maleroverenskomsten. 3F er da også enig i, at arbejdet er omfattet af Maleroverenskomsten. At enkelte led i processen som f.eks. sandblæsning kan udføres under Bygge- og Anlægsoverenskomsten ændrer ikke ved, at arbejdet samlet set og udført henhører under Maleroverenskomsten. Klager har herved henvist til en faglig voldgiftskendelse af 4. oktober 1943 omtalt i Per Jacobsen: Kollektiv arbejdsret (5. udg. 1994) s. 161. Klager har i øvrigt anført, at virksomhedens opgørelse af, hvilken andel det egentlige malerarbejde udgjorde af arbejdet, ikke er retvisende. Når arbejdet er omfattet af Maleroverenskomsten ved særskilt aftale om aflønning af broarbejde, kan det ikke samtidig være omfattet af Bygge- og Anlægsoverenskomsten. Klager har herved henvist til Arbejdsrettens dom af 6. januar 1993 i sag nr. 92.205 (Arbejdsretligt tidsskrift 1993 s. 71). Og selv om det skulle være tilfældet, skal Maleroverenskomsten anvendes, når Malerforbundet stiller krav derom. Det princip er udtrykkeligt fastslået i kendelse af 5. november 1969 i en sag mellem Malerforbundet og Landsforeningen af Danske Malermestre. Hertil kommer, at ved konflikt mellem to overenskomster, skal den anvendes, som er gunstigst for medarbejderne, og det er Maleroverenskomsten. Maleroverenskomsten er en områdeoverenskomst, som finder anvendelse, uanset om arbejdet udføres af faglærte malere eller andre. Det forhold, at den indklagede virksomhed siden 2006 har aflønnet efter Bygge- og Anlægsoverenskomsten kan ikke ændre på, at arbejdet skal aflønnes efter Maleroverenskomsten.

Indklagede har navnlig anført, at vedligeholdende coating af en stålkonstruktion som en bro er et arbejde, som gennem en lang årrække har været udført af ufaglært arbejdskraft i de virksomheder, som faktisk udfører sådant arbejde. Der er ikke i nogen af disse virksomheder ansat bygningsmalere til at udføre arbejdet, og bygningsmalere er ikke blandt ansøgerne, når virksomhederne opslår ledige stillinger. Det er et specielt arbejde, men ikke et arbejde, som kræver faglig uddannelse eller håndværksmæssig kunnen. Arbejdet, samtlige dele af det, henhører naturligt under Bygge- og Anlægsoverenskomsten, som er en overenskomst for ufaglærte og derfor omfatter alt forefaldende arbejde, jf. Ole Hasselbalch: Den danske

arbejdsret, bind III (2009) s. 2237. I mere end 30 år har Broaftalen været gemt og glemt, og det er højst uklart, hvad den omfatter. Der har ikke været sager om aftalen – eller den lignende aftale med Danske Malermestre – og ingen aktuelle aktører havde hørt om aftalen, før denne sag opstod. Foreligger der kolliderende overenskomster, tilkommer det arbejdsgiver ud fra driftsmæssige hensyn at vælge, hvilken overenskomst arbejdet skal udføres under. Indklagede har herved henvist til kendelse af 15. oktober 2018 i faglig voldgiftssag 2018.0026, kendelse 27. januar 2022 i faglig voldgiftssag 2021-305 og tilkendegivelse af 20. september 2022 i faglig voldgiftssag 2021-1069 samt Jens Kristiansen: Den kollektive arbejdsret (4. udg. 2021) s. 222. I den foreliggende sag passer Bygge- og Anlægsoverenskomsten efter arbejdets art og dem, der udfører det, bedst, og det er ikke godtgjort, at Maleroverenskomsten ville være mere fordelagtig for medarbejderne. Medarbejderne har kun for en beskedent dels vedkommende været beskæftiget med, hvad der kan siges at være egentligt malerarbejde, og ansat under Bygge- og Anlægsoverenskomsten, og i en sådan situation, kan hele arbejdet henføres under Bygge- og Anlægsoverenskomsten. Klager har herved henvist til faglig voldgiftskendelse af 17. februar 1970.

7. Opmandens begrundelse og resultat

Som medlem af DIO III er den indklagede virksomhed forpligtet af både Maleroverenskomsten og Bygge- og Anlægsoverenskomsten. Begge overenskomster er områdeoverenskomster, som finder anvendelse på alt arbejde inden for deres respektive faglige gyldighedsområde.

Som udgangspunkt er Maleroverenskomsten en overenskomst for faglært malerarbejde, dvs. for de arbejdsfunktioner, som sædvanligvis hører til malerfaget, mens Bygge- og Anlægsoverenskomsten i det væsentlige dækker ufaglært arbejde, såkaldt tillært arbejde, hvilket som udgangspunkt omfatter alt forefaldende arbejde. Overenskomsterne gælder for det arbejde, de omfatter, uanset hvem der udfører det.

Begge overenskomstparter anerkender Broaftalen fra 1981. Der foreligger ingen oplysninger om aftalens baggrund og praktisering. Aftalen har i årevis været gemt og glemt og ikke været i brug. I og med, at Broaftalen er indgået af Maleroverenskomstens overenskomstparter, må det antages, at overenskomstparterne i sin tid anså broarbejde for at være malerarbejde.

Efter det oplyste om Broaftalens anvendelse ”ved maling af de store statsbanebroer” må det broarbejde, som den indklagede virksomhed har udført på Oddesundbroen, anses for omfattet af Broaftalen og dermed af Maleroverenskomsten.

Ifølge arbejdsretlig praksis kan et oprindeligt faglært arbejde omfattet af en overenskomst for faglært arbejde have udviklet sig til også at være ufaglært eller tillært arbejde med den konsekvens, at en arbejdsgiver vil være berettiget til at lade arbejdet udføre af ufaglærte under en overenskomst for ufaglært eller tillært arbejde.

Efter bevisførelsen lægges det til grund, at malingspåføring udgør en mindre del af vedligeholdelsesarbejde på stålkonstruktioner som broer. Efter de oplysninger, der i øvrigt er fremkommet under sagen, om vedligeholdelsesarbejde på stålkonstruktioner som broer, herunder om karakteren af arbejdet og de udførende medarbejderes faglige kvalifikationer og opfyldelse af kravene til arbejdets udførelse, jf. afsnit 5 foran, kan en arbejdsgiver med føje anse broarbejde som det foreliggende for tillært arbejde, som det vil være berettiget til at lade ufaglærte udføre under Bygge- og Anlægsoverenskomsten.

Klager kan herefter ikke få medhold i påstanden om, at den indklagede virksomheds arbejde på Oddesundbroen skal afregnes efter Maleroverenskomsten.

På denne baggrund frifindes indklagede.

Thi bestemmes:

Indklagede frifindes.

Hver part bærer egne omkostninger ved sagens behandling og halvdelen af udgiften til opmand.

Børge Dahl